

Școala Vremii

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

A P A R E L U N A R

—: sub îngrijirea unui comitet de redacție :—

C U P R I N S U L :

S. Bărbătescu: Invierea.

Pedagogice-Culturale.

Gh. Tudor: Capitalismul și deprecierea virtușilor clasice.

T. Mariș: Contribușuni la pedagogia românească.

M. Cosoroabă: Educatorul și natura.

C. P. David: Planul lecției model de aritmetică „Scrierea lui zece“.

• • . Conferința Dlui prof. Fl. Ștefănescu-Goangă.

D. Boariu: Se poate înfăptui o Bancă a învățătorilor din orașul și jud. Arad?

Cărți și reviste.

I n f o r m a ţ i u n i.

C o n v o c a r e.

Comunicări oficiale ale subrevizoratului Arad.

Poșta redacției.

Biblioteca Teatrală Reionul Arad

Redacția și Administrația la Revizoratul Școlar ARAD.

Prețul 1 exemplar: **6 Lei.**

„Scoala Vremii“

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

Invierea.

Primăvara, strânsă în cătușele geroase ale iernii mai bine de șease luni, la strălucirea razelor de soare pline de viață din April, zdrobește aceste cătușe și, cu fruntea sus, pășește iarăși pe plaiurile noastre. Totul înviază: dela colțul ierbit, dela micul mugurel și până la viețuitoarele cuvântătoare, toate se înveselesc, toate încep mișcarea; viața primăverii le-a înviat; ea a învins amorteala, a învins moartea.

In acest anotimp, acum aproape două mii de ani, Invățătorul lumii Iisus Hristos venia către cetatea Ierusalimului călare pe asină să mulțumească Ziditorului lumii în templul lui Solomon și să răspândească în lumea adunată acolo învățătura vieții: „dragostea de aproapele“. Mulțimea, încâlzită de razele de viață ce răspândează învățătura dumnezească, îl primește cu ramuri verzi de măslin, și așterne vesminte pe lespezile de piatră, îl preamărește cu osanale ca pe Cel neîntrecut.

Ura și răutatea farisellor și cărturarilor — un fel de politiciani de ai zilelor noastre — cari transformaseră casa D-lui în casă de afaceri și cari țineau în cătușele ignoranței mulțimea, pentru a o specula, întunecă mintea poporului și-l împinge să ceară lui Pilat moartea Mântuitorului. Și aşa, cătușele reci ale morții, închid în mormânt viața, lumina, adevărul.

Legile dumnezești însă sunt invincibile. A treia zi, după scripturi, viața aruncă piatra mormântului; Mântuitorul, în toată strălucirea înconjurat de raze și îngeri, înviază; adevărul și lumina învingîntunecul și ura; poporul cel nerecunoscător, uimit acum, mărturisește: „Hristos a înviat!“

In aceste clipe de reculegere și de bucurie creștinească să ne reamintim că legile dumnezești sunt invincibile: iarna cea

*grea e învinsă de primăvara cea luminoasă; ura și stăpânia
celui mai tare au fost doborîte de dragostea și libertatea apro-
pelui; robirea popoarelor a fost învinsă de viața lor națională.*

*Și vremurile negre și triste ce au căzut pe capul nostru
de câtăva vreme, vor fi învinse de puterea de viață a neamului
nostru.*

Sava Bărătescu

Capitalismul și deprecierea virtuților clasice.

Imperativul unei grabnice orientări școlare

O experiență își confirmă sau infirmă o ipoteză, după rezultatele obținute în practică. Valoarea unui pământ se soldează cu cantitatea și calitatea produselor. Tot așa în lumea valorilor morale și creiatoare, numai faptele, realitățile, deplasează apreciațiile în ascensiuni de glorie, de slavă și zeificare. Sentimentul de încredere, de admirăție, de poruncitoare și instinctivă prosterare în fața unei creații, este animat de energiile și eforturile materializate în fapt, de puritățile spirituale traduse în cuvânt, de emoțiile eternizate în vesmânt ușor de poezie și de amețitoarele piscuri de gândire cristalizate în sisteme filosofice. Conducând ideia, că ierarhizarea valorilor e în funcție de potențare a realităților, că aprecierea urcă pe trepte de fapte săvârșite, dăm în dependență deplină părerii, că o existență trăiește și e posibilă prin însăși rațiunea de a corespunde unor nevoi și se distrugă deodată cu dispariția acestei rațiuni.

O valoare e un organism viu; trăiește, respiră, consumă, fructifică și moare. Natural, rădăcinile ei se alimentează din faptele îndeplinite în contul ei. Când însă o valoare fie ea morală, nu e purtată în triumf de procesiuni de inimi, când numai poate fascina cu icoana ei, când realitățile ei devin contradictori cu concepțiile de viață, când deranjează pulsul vieții cu funcții aritmice, prin însăși sterilitatea și parazitarea ei, încetează de a mai fi o valoare. Moare de inaniție, sufletele nu-i mai duc hrană: faptele cotidiane. De fapt o soartă destul de ingrată și

teră cele mai înalte idealuri, căci odată atinse, se transformă în mijloace, pentru cucerirea altora. Unirea tuturor Românilor într-o Dacie liberă, a fost visul și idealul generațiilor din trecut. Idealul odată atins, s'a vulgarizat, degenerând în mijloc pentru cucerirea altui vis: *Unirea sufletească și crearea unui fond cultural specific românesc.*

In lumina acestui adevăr abordăm și chestiunile pedagogice. Orice societate la un anumit grad al evoluției sale, are o anumită concepție despre viață, un anumit cult, o atmosferă morală caracteristică și un ideal propriu. Școala trebuie să cunoască realitatea aceluia timp, să-i măsoare temperatura atmosferică morală, să poată să precizeze virtuți priesc noului climat, copiii fiind crescuți în spiritul acelei realități. Realitatea de astăzi pregătește pe cea de mâine. Orice viitor germinează din prezent. Ascensiunea morală, care depășește limitele de ideal ale acestei epoci, o educație precoce pentru timpuri ce le hotărnicim departe în viitor, compromit prezentul, îi anulează valoarea, considerându-l ca pe o povară. Ca să poată fructifica fiorile, trebuie să aștepte primăvara. Orice anticipare nefiind firească, atrage alterarea, dacă nu moartea planetei. *Suntem în afara oricărei greșeli, mărturisind, că un prezent bine cunoscut, bine apreciat și trăit în toată extensiunea, poate fecundă un viitor strălucit.*

Cunoașterea prezentului are o valoare covârșitoare, fiindcă din materialul prezentului se construiește viitorul. Analizând scopul vieții de astăzi, cerințele de astăzi, sistemul de conducere, gradul de emancipare a umanității, din râvna dorințelor și ţintelor vom senzibiliza noi orientări de conduită și viață.

Capitalismul modern a creat o realitate ce bruschează echilibrul clasicelor virtuți, desrădăcinând scopul etico-social. Capitalismul preconizează un scop egoist: forță prin bani și bogăție.

Firește capitalismul a avut o rațiune pe care s'a sprijinăt. În timpul răsboiului s'a simțit nevoie unei industrii autohtone, spre a satisface cerințele de strictă necesitate. Capitalismul a abuzat însă, impunând un industrialism forțat într-o țară eminentă agricolă. Graniților politice, s'au suprapus granițile vamale. La adăpostul acestui protecționism vamal, a anarhizat economia ţării cu o supraproducție, care întrecea capacitatea de consum a agricultorului. Si acum când consumatorul și-a secătuit toate sursele de venit, îngenunchiat de sistemul bancar cămătăresc, la care s'a mai adăugat și reperecursiunile depresiunii mondiale, ca-

pitalismul n'a cedat. S'a organizat în trusturi. Si ca să previe orice eventualitate, a făcut concedieri de personal în masă.

Să analizăm acum busculada pricinuită în domeniul etico-social. Rapacitatea băncilor a adus la faliment direct pe producătorul agricol. În perioada furiel procentului de 46%—50% s'a realizat și reforma socială agrară. Această reformă n'a prevăzut concomitent cu expropierea lotului țărănilor, mijloacele de ajutorare, animale și instrumente, aşa că agricultorul dezorientat a alergat după împrumut la bănci și cămătari. Un credit agricol într-o țară agricolă n'a existat; în schimb creditul industrial s-a evaluat la peste 3 miliarde. Țărani copleșiți de datorii a sucombat moralicește ne mai având încredere în brazda pe care o răstoarnă. Iubirea seculară de glia strămoșească, a început să slăbească. Dragostea de munca lui a pierit. Ba mai mult, oamenii a căror viață a fost expresia unei munci cinstite, a unei discipline cimentate de cumințenia veacurilor și tradiția rasei, rezervând pentru vremurile de chin și bătrânețe economiei, bani albi pentru zile negre, și pentru asigurarea unui viitor tinerilor văstare, s'au trezit devastați de aceleași bănci, cari au săracit pe contribuabilul cu lotul obținut de la reforma agrară. În cele din urmă băncile rând pe rând au falimentat, lăsând pustiul dezamăgirilor în sufletele tuțuror.

Și acum în fața acestei stări de fapt, cine ar mai putea riscă să pledeze pentru economie? Cum ar fi primit îndemnul nostru, pentru restaurarea acestei virtuți și forța căror argumente am putea invoca, pentru a promova gestul nobil de a economisi și a face depuneri la bancă?

Făți economi! cine ar mai putea spune, fără să nu-și simți vocea șovăind și tăria afirmației pulverizată de duritatea realității de astăzi? Economie, economie. Nu e oare un nou-sens în această deviză? Lozinca timpurilor noastre e de natură să răstoarne vechiul echilibru. Cheltuiți tot, absolut tot, căci numai așa veți scăpa de criză și mizerie. Am ajuns să proclaimăm că mijloc de salvare, principiul nesăbuitei prodigalități. Vreți, cinstiți cetățenii ai României Mari, să nu mai vedeați șomeri? Consumați până la saturatie produsele industriale? Cumpărați, cheltuiți chiar dacă n'aveți nevoie de o anumită marfă. Să produceți mult și cât mai mult? La ce? Să utilizați toate mijloacele pentru asigurarea maximului de randament? Să inițiem pe copii în practica selecționării celor mai de sol vite? Cu alte cuvinte

să-și raționalizeze gospodăria în vederea sporirii producției atât cantitativ cât și calitativ. Da? Acum când suferim de o nemai-pomenită supraproducție? Acum când ne încărcăm în propriul nostru belșug, să încuvîntăm sugestia unui aviz, care va agrava caracterele crizei? O disciplină pedagogică numai prin generalizare devine o valoare. Si cum generalizarea în cazul de față, ajunge la preconizarea unei calamități sociale — arhi-supraproducție — gândim cu îngrijorare cum a putut vitregia timpurilor, să dezumfle de înțeles cuvintele: fiți harnici! Si par că ne vine greu, în luptă cu scrupulele conștiinței, să afirmăm pentru triumful unei sănătoase normalizări economice, contrarul cuvintelor, fii harnici! Cum? Să contestezi munca? Să consideri omul harnic ca pe un răufăcător, revoluționar, numai pentru că tulbură armănia societății cu profuziunea produselor sale? Va să zică implicit, cel leneși, pierde-vară, și vagabonzi sunt oamenii cinstiți. Indărtăț la lene, nepăsare, inertie! Strașnică morală.

Am amintit scopul pe care-l vizează capitalismul modern: forță prin bani și bogăție, deci o deplină autonomie a egoismului, o tendință aristocratică, care se împacă cu ideia ilustrată în fabula cu ursul: „Partea întâia e a mea, a doua mi-se cade și a treia mi-se cuvine“. Așa se explică numai lăcomia și canibalismul acestei generații. E atât de înrădăcinată credința în atotputernicia banului, încât e ceva obișnuit în mentalitatea țăranului că, cu banii toate se pot face. *Cinste, valoare, putere, însemnatate se reduc în morala capitalismului la un singur cuvânt: banul.*

Dacă rezumativ, aceasta este realitatea cu care se înfățișează epoca noastră; declinul solidarității umane, o regenerare neașteptată a egoismului și a instincțelor, — propunem spre indigurirea dezastrului moral soluția de mai jos. O plugărire unită, organizată, având caracterul de definitivă constituție, poate înfrunta asaltul vremurilor. O plugărire ce parvne, să-și concreteze efortul în asociații de bânci populare, cooperative de producție și consum. O plugărire restabilită pe echilibru solid, va secătui sursa mizeriei, cu paraziții și declasații societății, pe care-i mașinează cinismul privirii ochiului galben de metal.

După cum nu putem încipi o boală fără microbi, tot așa nu ne putem admite mizeria fără suferință și în fine săracia fără hotă. În țări ca Suedia, Norvegia, Danemarca, omenirea respiră aerul întăritor al unei morale ventilate de impurități. Organizarea de masă a injectat în suflete prospetimea ideii de so-

lidarizare. A galvanizat cugetele și inimile, care se îmbrățișază în reciprocitatea de interes și mutualitatea de ajutorare, ce presupune dintru început ofensivă directă sentimentelor de singularizare în orgoliu, de a privi din casa-ță mulțumită, desfătat la cumplita sbatere a vecinului tău în mreaja neajunsurilor și a sărăciei, ce atentează la sănătatea copiilor, deci la viitorul ţării. De la această plugărdime organizată se va aștepta mult. Reabilitându-se, va putea să-și fructifice o parte din excedent în fonduri de ajutoare a talentelor ce vulcanizează simțul comun și mediocritatea obișnuită. Se vor recrută talentele și geniile ce se vestejesc în anonimatul satelor, ceata celor chemați, nobilera spiritelor, ce va înzestră nația cu noi opere de artă și viață cu un nou impuls.

Trăim clipe rezumative, doborîți de mizerie în penitenciarul propriilor noastre greșeli. Și tocmai această mizerie a pârguit în inimi dorul de a-și întinde mâna, la fericirea tuturor, prin munca cu toții, căci vremile sunt de așa natură că acordă libertăți, când concesii spre surâzătoare perspective, numai acelora care pornesc din capul locului spre ținta independenții, pe drumul solidarizării.

Școala trebuie să pregătească acest spirit. Experiența din zilele noastre nă-a arătat, că poporul e slab educat din punct de vedere social. Suflul cooperatist la noi, a avut timide rezonanțe de înviorare a sufletelor. Lipsa totală de răbdare, incapacitatea mâna'n mâna cu nesimțirea și irresponsabilitatea persoanelor indrituite la conducere, prin mustoasa aviditate de căstig mare și urgent, au pervertit și eclipsat optimismul massei. Cooperativile au început să falimenteze. N'au fost caractere, fiindcă n'au îști pregătite. Și aici angajarea școalei la luptă e bine-venită, să întemeze sentimentul de proprie inițiativă, curajul răspunderii, economia și respectul banului public, cinstea intrupată'n fapte și scrupulul în cifre, subordonarea pretențiilor pentru reușita scopului.

Conducerea de sine a clasei cu atâtea sugestii de solidarizare e un excelent mijloc de educație socială. Metodă de disciplinare a clasei prin răscolirea în suflete a ceeace au ele sănă și eroic, acest fond divinizat, acest dinamism interior tradus în varietatea tonalităților de iubire, generozitate, dragoste de munca, înfrâñare de patimi, responsabilitatea în rolul angajat și activitatea și însuflarea în formele de îndatoriri, alcătuiește ținta ce

primeni inimile, entuziasmând un prezent și punând accent grav unui viitor apropiat și fericit.

Să vorbit de-o disciplină prin activitate, de altcum singura, care stăpânește instinctele, adioarne pasiunile și sterilizează viațile, revărsând în conștiințe principiul supunerii și a împăciuirii, înlesnind aproپieri de inimi și încadrări de idealuri unei colectivități. Singura disciplină a cărei ponderațiuпe nu sfarmă libertatea individuală, nu distrugе curajul nu răstoarnă voința, căci nu pornește din masivitatea pumnului mânos, a ochilor injectați de ură și a făcălor imobilizate în rânjet, este cea cu adevărat necesară. Să această disciplină restaurează echilibrul clasicelor virtuți, dând posibilitatea de a-și exterioriza fondul sufletesc o generație, ce va cuteză să calce pe pământul tare al realităților. Viitorul sufletesc al tinerimii creațoare va eterniza valori în rodnica operelor de artă, tezaurizând în formele împrumutate în epoca de tranziție, fondul cultural românesc. Să putem exportă alătura cu grâul mănoaselor câmpii, sublimul simțirei și puterii de abstracțiuпe ale geniului nostru național.

*Tudor Gheorghe
inv.
Covăsinți—Arad.*

Contribuții la pedagogia românească.

Teodor Mariș,
profesor de pedagogie.

(Urmare)

1. a) Ce-i interesează pe băieții de 13 ani.

La întrebarea I: Care obiect de învățământ îți place mai mult și pentru ce? Au răspuns 140 băieți ceeace reprezintă 94,59% din numărul băieților anchetați.

Au preferat *Istoria* 47, pentru că e folositoare 12, pentru că e frumoasă 20, pentru că e interesantă 10; *Matematica* 18, pentru că o pricepe 7, pentru că e folositoare 6 și pentru că e frumoasă 3; *Religia* 16 pentru că e frumoasă și vorbește de D-zeu; *Geografia* 15, pentru că e folositoare 8, pentru că e interesantă 3; *L. română* 11, pentru că e ușoară 6, pentru

că e folositoare 4; *Chimia* 8, pentru că e frumoasă 6, pentru că e ușoară; *Citirea* 5 pentru că e ușoară; *Franceza* 4, pentru că e frumoasă 3 și pentru că e ușoară 1, *Desemnul* 3 pentru că e ușor; *Fizica* 3 pentru că e interesantă 2 și pentru că e frumoasă 1; *Muzica*, 2 pentru că e frumoasă; *Botanica* 2 pentru că e frumoasă; *Lucrul manual* 1, *Gimnastica* 1 și *Geologia* 1.

La întrebarea II: Care obiect de învățământ îți place mai puțin ori nu-ți place deloc și pentru ce? Au răspuns 133=95%.

Împotriva *Muzicei* s-au pronunțat 33 băieți motivând 15 că e grea, 8 că nu știu și 3 că li-e frică; împotriva *Matematicei* 28, motivând 26 că e grea, 2 că e multă; împotriva *Francezii* 13, motivând că e grea 12, 1 că e nefolositoare; împotriva *Gramaticei* 10, motivând că e grea 8, că nu știu 2; împotriva *Caligrafiei* 7, pentru că nu pot scrie 5, pentru că e nefolositoare 1 și pentru că e grea 1; împotriva *Lucrului manual* 7 pentru că e greu și plăcitor; împotriva *Desemnului* 5 pentru că e nefolositor; împotriva *Istoriei* 5 pentru că e grea și multă; împotriva *Instrucției civice* 4, pentru că e grea; împotriva *Gimnasticei* 4, pentru că e obosită 2, pentru că nu știu 2; împotriva *Şt. naturale* 3 pentru că sunt grele; împotriva *Fizicei* 3 pentru că e grea motivează 1; împotriva *Latinei* 3, împotriva *Geografiei* 2; împotriva *Chimiei* 2 pentru că e grea; împotriva *Memorizării* 2 pentru că grea, împotriva *Religiei* 1 pentru că e grea; împotriva *L. române* 1.

La întrebarea III: Ce citești mai bucuros? Au răspuns 143=96,66%.

64 citesc bucuros povești, 23 întâmplări, 13 poezii, 10 cărți religioase, 8 diferite cărți, 8 romane, 6 ziar, 4 cărți istorice, 4 cărți de științe, 3 reviste.

La întrebarea IV: Ce lucrezi mai bucuros acasă, din lucrările te fi se impun? Au răspuns 131=91,21%.

30 lucrează în grădină, 18 îngrijesc animalele, 15 lucrează în curte, 14 lucrează în câmp, 10 citesc, 7 fac sport, 6 lucrează în casă, 5 se plimbă, 4 fac muzică, 3 pictează, 3 se ocupă cu electricitatea, 3 cu culesul viilor, 2 cu comerțul, 2 cu albinăritul, 1 îngrijește de fraji, 1 face gimnastică, 1 experimentează 1 culege fructe.

La întrebarea V: Cu ce nu-ți place să te ocupi acasă bucuros dintre lucrările te fi-se impun? Au răspuns 124=83,70%.

22 nu lucrează bucuros în curte, 16 nu lucrează în câmp, 16 nu îngrijesc animalele, 15 nu lucrează în casă, 10 nu lucrează în grădină, 9 nu se joacă, 9 nu merg la prăvălie, 6 nu studiază, 6 nu merg bucuros la de părări mari, 3 nu fac sport, 5 nu se ocupă bucuros cu nimic, 2 nu lucrează în grăjd, 1 nu lucrează la bucătărie, 1 nu șterge vasele, 1 nu se ocupă cu vieritul, 1 cu lucru de mâna și 1 nu se plimbă bucuros.

La întrebarea VI: Cu ce ţi-ar plăcea să te ocupi acasă, dacă s-ar putea? Au răspuns 146 băieți = 98,71%.

29 ar studia, 17 s-ar plimba, 13 s-ar ocupa cu diferite meșteșuguri, 9 ar face sport, 9 ar face experiențe fizico-chimice, 8 ar plugări, 4 ar îngrijii animalele, 4 ar merge la marină, 3 ar vâna, 3 ar colecta diferite obiecte, 3 ar desemna, 2 ar lucra în grădină, 2 ar cerceta teatru, 2 ar face muzică, 2 ar face armată, 2 s-ar ocupa cu comerțul, 1 s-ar ocupa cu albinăritul, 1 fotografiatul, 1 cu fabrica, 1 cu șoferitul, 1 ar prinde porumbi.

La întrebarea VII: Cu ce te joci, sau de-a ce te joci și mai bucuros? Au răspuns 148, toți băieții.

Sport (footbal) 45, cu minge 37, cu bicicleta 17, gimnastică 6, de-a măla 5, tenis 5, ping-pong 4, de-a soldații 5, șach 4, diterite jocuri 3, cu smeuil 3, de-a războiul 3, de-a călăreșii 3, loton 3, cu arcul 1, cu șilașul 1, de-a caii 1, de-a ascunsele 1, cu roata 1.

La întrebarea VIII. Ce ai vrea să fii? Au răspuns 145 = 97,90%.

28 vor să fie meseriași, 23 ingineri, 19 ofițeri, 9 învățători, 8 preoți, 7 funcționari, 9 medici, 8 plugări, 5 avocați, 5 profesori, 4 marinari, 3 oameni de stat, 2 militari, 2 comercianți, 2 grădinari, 2 conductori silvici, 1 actor, 1 farmacist, 1 footbalist, 1 aviator, 1 director de bancă, 1 cercetător, 1 barbier, 1 birjar, 1 brigadier silvic.

La întrebarea XI. Cu cine ai vrea să te asemene și pentru ce? Au răspuns 138 = 93,24%.

24 vor să se asemene cu tata, 9 pentru că e bun, 7 pentru că e luceafăr, 2 pentru că nu e bețiv, 20 cu oamenii viteji, 20 cu colegii pentru că sunt buni, silitori și frumoși (ei îi numesc) 12 cu mama, 5 pentru că sunt frumoase; 10 cu oamenii de științe, pentru că sunt respectați, 7 cu oamenii buni, 5 cu oameni de stat, 5 cu unchiul, 5 cu diferite figuri de cinematograf, 5 cu profesorii lor pentru că sunt buni zic 2, 5 cu fratele, pentru că e bun 2, pentru că e drept 2; 4 cu preoți, 3 cu oamenii harnici, 3 cu medicii, 3 cu funcționarii respectați, 2 cu tușa pentru că e bună, 2 cu Duh bun, 2 cu avenjurieri, 1 cu episcop credincios.

La întrebarea X. Cu cine nu vrei să te asemene și pentru ce? Au răspuns 134 = 90,54%.

62 nu vor să se asemene cu oamenii vițioși (răi, bețivi, hoți, leneși, proșli, slăini, păcăloși, neînvățați și săraci) 16 cu colegii leneși, neserioși și nebuni, 10 cu copiii răi, 5 cu tata, pentru că e rău 3 și pentru că înjură 1; 5 cu duhul necurat; 5 cu meseriași murdari, 5 cu țiganii pentru că sunt urâți, 3 cu unchiul, pentru că e rău 2, pentru că e bețiv 1; 3 cu oamenii politici, 3 cu personajii istorice (cu nume rău), 3 cu evreii, 2 cu bolnavii, 2 cu generalii, 2 cu fratele pentru că e rău, 2 cu animale urâte, 1 cu vărul

pentru că e rău, 1 cu profesorul (il numește) pentru că e rău, 1 cu omi, 1 cu scriitorii, 1 cu mama, pentru că e mică, 1 cu medic (chirurg).

Constatări și precizări.

Răspunsurile, respective motivările sunt mai precise și mai complete. Se remarcă tendința către cercetări științifice, prin dorința de a face experiențe fizico-chimice. Cele mai preferate materii de învățământ sunt: Istoria, Religia, Geografia, Română, Chimia, Citierea, Geologia. Cele mai puțin plăcute sunt: Muzica, Matematica, Franceza, Lucrul manual, Caligrafia, Desenul, Gimnastica, Instrucția civică, Științele naturale, Memorizarea.

Sfera lecturii este aceeașă ca și în anii precedenți.

Dintre ocupațiunile principale, obișnuite cele mai plăcute sunt: lucrarea în grădină, îngrijirea animalelor, citirea, iar cele mai puțin plăcute: lucrări în curte, la câmp și diferite lucrări prin casă. Dacă ar fi liberi cei mai mulți ar studia, s-ar juca, s-ar plimba, s-ar ocupa cu diferite meșteșuguri, ar face sport, ar face experimentări fizico-chimice, și ar plugări.

Între jocuri premerge footbalul, se menține însă și mingea și veden jocuri noi: cu bicicleta, tenis, ping-pong, de-a războiul.

În ce privește profesiunea dorită, cei mai mulți vor să fie meseriași, ingineri, ofițeri, învățători, preoți, funcționari, medici, plugări, avocați și profesori.

Idealul lor îl formează în cea mai mare măsură tata, oamenii vîîîi, colegii buni, siliștori și frumoși, mama, și oamenii de știință. Ca și celelalte vîrstă urăsc răul și urâtul. Referitor la Matematică constată din nou și încă o și mai mare deosebire între numărul celor ce o preferă $18=12,85\%$, și dintre a celor care s-au pronunțat împotriva ei $28\ băieți=21,05\%$, astă, încât pe baza acestui raport, la 14 ani putem vorbi la băieți și despre Matematică ca materie mai puțin preferată, returnând raportul constatat la 7 ani.

b) Ce le interesează pe fetele de 13 ani?

La întrebarea I: Care obiect de învățământ îți place mai mult și pentru ce? Au răspuns 109 fete, toate căle au fost anchetate.

20 au preferat *Istoria*, 5 pentrucă e interesantă, 14 pentrucă e frumoasă; 11 *Franceza*, pentrucă e ușoară motivează 5 din ele; 10 *Aritmetică*, 4 pentrucă e frumoasă, 3 pentrucă e interesantă și 3 pentrucă e instructivă; 10 *Română*, 9 pentrucă e folositoare și 1 pentrucă e frumoasă; 9 *Chimie*, 7 pentrucă e frumoasă și 2 pentrucă e folositoare; 9 *Geografie*, 4 pentrucă e folositoare, 2 pentrucă e ușoară; 7 *Muzica*, 6 pentrucă e plăcătoare și 1 pentrucă are talent; 6 *Botanica*, pentrucă e ușoară motivează numai 3; 5 *Religia*, 5 *Latină*, pentrucă e folositoare; 3 *Desenul*, 3 *Zoologia*, pe-

trucă e frumoasă; 2 *Gospodăria*, 2 *Lucru manual*, 1 *Memorizarea*, 1 *Drep-tul*, 1 *Gramatica*, 1 *Violina*, 1 *Citirea*, 1 *Germana*, 1 *Caligrafia*.

La întrebarea II: Care obiect de învățământ îți place mai puțin, ori nu îți place deloc și pentru ce? Au răspuns 104 fete = 95,41%.

S'au pronunțat împotriva *Matematecii* 34 fete motivând 21 că e grea, 13 e neînțeligibilă; împotriva *Istoriei* 10, motivând 6 că e grea 2, că e în-groziloare; împotriva *Francezii* 9 motivând 6 că e grea, 3 că e neînțeligibilă; împotriva *Muzicei* 8, pentru că nu au voce, au motivat 6; împotriva *Chimiei* 8, împotriva *Latinei* 7 pentru că e grea; împotriva *Instrucției civice* 5 pentru că e grea; împotriva *Lucrului manual* 5 pentru că e plăcitor și nu folosește la nimic; Nici o materie nu le convine la 3 fete. Împotriva *Geografiei* s'au pronunțat 3, motivând, că e grea; împotriva *Caligrafiei* răndă 5 pentru că e grea; împotriva *Desenului* 3 pentru că nu știu; împotriva *Științe naturale* 3 pentru că profesoara e severă; împotriva *Gramaticei* 2 pentru că e grea și 1 împotriva limbei germane pentru că e grea.

La întrebarea III. Ce citești mai bucuros? Au răspuns 107. Fete = 98,16%.

40 cîtesc povești, 13 poezii, 13 cărți istorice, 13 romane, 9 cărți religioase, 8 nuvele, 4 călătorii, 2 științe, 1 tot felul, 1 fabule, 1 teatru, 1 reviste, 1 cărti de geografie.

La întrebarea IV. Cu ce te ocupi mai bucuros acasă, din lucrările ce îți se impun? Au răspuns 107 = 98,16%.

Lucrează bucuros în casă 53, în bucătărie 21, se joacă 16, lucrează în grădină 6, sădesc flori 4, muncesc la câmp, dansă 1, îngrijește de trași 1, merge la prăvălie 1, cântă la pian 1, citește povești 1.

La întrebarea V: Cu ce nu te ocupi bucuros acasă, din lucrările ce îți sunt impuse? Au răspuns 104 = 95,41%.

41 nu lucrează bucuros în casă, 18 nu lucrează în bucătărie, 12 nu lucrează în câmp, 6 nu lucrează în curte, 5 nu lucrează în grădină, 5 toate-i displac, 4 nu văd în prăvălie, 4 nu fac lucru de mâna, 3 nu se joacă, 2 nu îngrijesc animalele, 4 nu se plimbă.

La întrebarea VI: Cu ce îți-ar plăcea să te ocupi mai bucuros acasă, dacă s-ar putea? Au răspuns 102 fete 93,57%.

18 ar studia, 10 ar face lucru de mâna, 9 ar juca, 6 ar ajuta pe copiii săraci, 6 ar călători, 5 ar face sport, 5 muzică, 4 ar se dea, 4 ar lucra în casă, 4 ar cili, 3 ar coase, 3 ar plimba cu bicicleta. 2 ar merge la cinematograf, 2 ar desemna, 2 ar cânta cu vioara, 2 ar dansa, 2 ar călugări, 2 ar juca cu păpușa, 1 ar cili ziare, 1 ar umbla la școală, 1 ar lucra lucrări casnice, 1 ar merge la teatru, 1 ar lucra în grădină, 1 ar găli, 1 ar mărită.

La întrebarea VII: Cu ce îți place sau de-a ce îți place să te joci?
Au răspuns 107=98,16%.

31 cu mingea, 11 cu păpușa, 8 tenis, 16 jocuri sociale, 5 cu bicicleta, 5 baba oarbă, 4 nu le place jocul, 4 cu surorile, 4 oina, 3 cu petricele, 2 dans, 2 citire, 2 sport, 2 sfoara, 1 de-a mălaiul, 1 de-a gâscanul, 1 de-a școala, 1 cu fetele, 1 de-a prinsele, 1 de-a ascunsele, 1 să fugă, 1 de-a fântânița, 1 de-a războiul, 1 șach.

La întrebarea VIII: Ce vreai să fii? Au răspuns 102=93,57%.

28 vor să fie profesoare-învățătoare, 11 artiște, 5 croitorese, 5 gorodine, 4 bogate, 3 comercialiste, 3 funcționare, 3 învățăte, 3 pictoriști, 3 călugărițe 3 farmaciste, 2 regine, 2 modiste, 1 telegrafistă, 1 poetă, 1 făcișoară, 1 vânzătoare, 1 medic, 1 avocat.

La întrebarea IX: Cu cine voești să te asemeni și pentru ce? Au răspuns 104=95,41%.

28 cu mama, 24 pentru că e bună, 1 pentru că e frumoasă, 15 cu profesorele, pentru că sunt bune; 10 cu colegele bune (ele le numesc); 10 cu eroinele, 8 cu oamenii culși, 6 cu sora, pentru că e bună; 6 cu diferite frumoase (missuri) 6 cu părinții, 3 cu fratele pentru că e bun, 2 cu verișoarea pentru că e bună; 2 cu tata pentru că e bun, 1 cu protopopul pentru că e bun; 1 cu artista de cinema, 1 cu explorator, 1 cu învățății 1 cu mălușa.

La întrebarea X: Cu cine nu vreai să te asemeni și pentru ce? Au răspuns 106=97,24%.

33 nu vor să se asemene cu colegele rele, 19 cu oamenii răi, 12 cu femeile rele, 7 cu hoții, 4 cu profesorele rele (ele le numesc), 4 cu minciunioșii, 4 cu necuvincioșii, 3 cu necuratul, 3 cu maimuțele, 2 cu bunicul, pentru că e rău, 2 cu țiganii pentru că sunt răi, 2 cu oamenii lenosi, 2 cu vărul, 1 cu fratele pentru că e rău, 1 cu proștii, 1 cu elefanții, 1 cu șarani, 1 cu luxosii, 1 cu Vlad Tepeș, 1 cu nenorocii, 1 cu tata, 1 cu actorii.

Constatări și precizări.

E primul caz, când întâlnesc motivare obiectivă, adecă reală, referitor la aprecierea muzicei, atât la întrebarea I (e plăcută, are talent) cât și la întrebarea II (n'au voce). Da asemenea întâlnesc tot pentru prima oară și de mare apropiere între numărul celor ce iubesc muzica — 6,42% — și a celor ce nu o preferă — 7,33% — Până aici acest raport era sau foarte depărtat, atât la băieți cât și la fete, sau, muzica resp. cântul nici nu figura întrumile preferate. Cele mai preferate materii de învățământ sunt:

Istoria, Geografia, Română, Chimia, Franceza, Științele naturale; iar cele mai puțin preferate: Matematica, Latina, Muzica, Lucrul manual, Înstrucția civică, Caligrafia Gramaticală.

Sfera literaturii s'a înbogățit cu nuvelă și cu fabula.

Cele mai plăcute lucrări pe acasă sunt: lucrări în casă, în bucătărie; iar cele mai puțin preferate sunt: lucrările în câmp, și prin curte.

Cele mai multe s-ar ocupa acasă cu studiul, lucrul manual, jocul. Cel mai plăcut joc este tot mingea, și păpușa dar nu în proporții aşa de mari ca mai înainte. În proporție de 3,68%, chiar nu le place jocul deloc.

Profesiunea cea mai preferată este cariera didactică; profesoare și învățătoare, apoi arliste 10,78%, și croitoarese.

Idealul lor este ales din familie, mama, apoi profesoarele, colegele bune și eroinele. Se feresc de rău și urât.

(Va urma)

EDUCATORUL ȘI NATURA.

Chiar și omul preistoric a primit o anumită educațiune și a avut prin urmare un educator, care ne-ar fi și nouă celor de azi, — cei cari ne ocupăm cu educațiunea tinerelor văstare, cei cari avem pretenția că facem educația în spiritul școalei active, — de mare folos, dacă l-am consultat. E vorba de marele educator: „*Natura*”! Natura a fost aceea, care a educat pe om dintru început; natura este și azi educatoarea celor ce n'au călcăt pragul școalei. Tot natura ne-ar da cel mai mare ajutor în îndeplinirea misiunii noastre, cu singura condiție: *S'o cercetăm!*

În cele ce urmează, mă voi silii să arăt cam care ar fi acest mare-ajutor...

Până educație, noi căutăm să facem din tineretul ce ne este încredințat, oameni de caracter, oameni foloșitori lor însăși și societății din care fac parte. Acest scop îl atingem dacă servim într-o toate ca exemplu elevilor noștri.

Aceasta o aveă în vedere J. J. Rousseau, când zicea: Gândiști-vă că, înainte de a cuteză să formezi pe om, trebuie să te să format tu singur, om; trebuie să găsești în tine exemplul, care să-l dai. Câtă vreme copilul este încă fără cunoștință, ai răgaz să pregătești cele din juru-i, pentruca primele lui priviri să nu întâlnescă decât lucruri pe care se cade să le vadă". Dar unde se pot găsi astfel de lucruri perfecte?!... Gândesc că numai în mijlocul naturii! În acest mediu numai, găsim bine, frumos, muncă, ordine, modestie, etc. lucruri, pe care văzându-le copilul, va învăță în modul cel mai plăcut, să fie bun, să iubăască frumosul,

ordinea, modestia, să fie harnic și fără vîțluri, și cari cu ori că teorie nu le putem face. Între pereții reci ai claselor, oricâtă viață și oricât suflet vom da acestor teorii, scopul către care tindem este problematic, căci este subjugat mediului în care trăește copilul. Ce folos aduce sfatul pe care-l dăm noi în școală, să faci binele, dacă acasă și 'n juru-i nu vede decât răul?... Se schimbă rezultatul, atunci, când copilul e dus în mijlocul naturii, când e pus în fața diferitelor fenomene, când observă viața, când curiozitatea îl impinge la cercetare și-l lași singur să-și răspundă acestei curiozități, îl lași să găsească singur știința; iar tu educator, nă altă muncă, decât să-i întreți înceastă curiozitate și să-i dai directiva care trebuie, întei către care tinzi.

Mulți au căutat să înlocuiască natura prin muzei.¹⁾ Dar, ori cât vor împodobi muzeul, ori cât de luxos ar fi, între el și natură e o mare deosebire: „Viața“! Un animal, bunăoară ori că de măestrat ar fi expus, e rigid. Și poți admira forma, culoarea sa, dar îi lipsește viață, îi lipsește mediul îi lipsește mișcările sale; și dela acestea se pot culege învățăturile... Când se culeg, însemnează că se câștigă prin muncă; aceasta e de mare valoare, fiindcă tot ce se capătă prin trudă este durabil, e mai solid ca cela ce se primește dea gata. Și a ceti e mult, dar nu de ajuns spre a pregăti pe cineva pentru viață și mai ales pentru o viață ca cea de azi. A ceti, însemnează a șcula și gândul altuia, a afă ce a văzut altul, a profită de roadele muncii altuia. Prin ceci privești munca altuia, dar nu-i cunoști adevărată valoare. Și lucru principal este să te deprinzi a vedea, a observa cu amănunte, a cerne ceea ce ai observat, apoi prin comparație să scoți generalitățile, care te atrag aşa de mult la cetit. A ști să observ este o armă folositoare în viață. *Acest simț, simțul de a observa, trebuie educat mai întâi la copil*, fiindcă el e prima treaptă a scării pe care să se urce până la enunțarea gândirilor celor mari, ori care ar fi forma în care le-ar îmbrăcă.

Mijlocul cel mai potrivit este natura, care stă la îndemâna tuturor, servind de carte, de profesor și de povățitor. Ea te

¹⁾ Nimenea nu caută să înlocuiască natura prin muzei, din contrivă prin muze se intenționează completarea cunoștințelor copiilor cu atari produse naturale, cari se pot observa direct în natură în tot locul și în tot timpul; iar prin tratarea științelor naturale după metoda biologică, se caută să se prezinta viața acolo și atunci, nu se poate privi în realitatea ei. (N. R.)

cheamă și-i oferă cu prisosință totul, îți pune la dispoziție întregul său tezaur, în care găsești tot ce-ți lipsește în viață, tot ce vei folosi mai târziu.

Dacă vrei să faci din elevul tău un om muncitor, nu-i vorbi despre muncă și foloasele ei; ci du-l în fața unui stup cu albine sau mușuroiu cu furnici, și cercetându-le, va lua un exemplu mai bun și-o învățătură mai trainică despre rostul muncii și despre diviziunea muncii.

Vrei să faci din el un om moral? Nu crede că vei putea vorbindu-i despre moralitate! Se poate însă, ajunge cu ușurință neînchipuit de mare, punându-l în fața naturii, în fața plantelor și animalelor, cari prin felul lor de viață, inspiră moralitatea în tot complexul ei. Urmărind o gânganie cât de mică, vom scoate învățături nescrise nicăieri. Cine nu știe că, în lumea necuvântătoarelor, tot ce e bun și folositor, e lăsat să trăiască în liniște și pace; și, dimpotrivă, tot ce e rău, păgubitor, e urmărit și distrus, se caută stârpirea lui, pentru liniștea societății lor?! Barza care și-a lăsat puii să moară, e condamnată de sfatul tovarășelor sale, e bătută cu aripile și cu pliscul, iar la plecare este exclusă din ceata lor. Sentința e îndeplinită fără milă. Vrabia, care ocupă cuibul rândunicii peste iarnă, iar primăvara își pune ouăle și se șează la clocit, la venirea stăpânei dela drum lung, este condamnată pentru obrăsnicia și neascultarea ei; și, în câteva clipe este întemnițată în cuib de ceata rândunicilor, piătind cu viața îndrăsneala sa. Ce lecții de morală mai voi?

De voiești să desvolți în elev simțul frumosului, nicăeri ca'n mijlocul naturii nu-l vei putea! De cu primăvară, firicelul de iarbă verde, mugurașul ce se deschide, musculițele ce bâzâie în aer, norii cari aleargă în văzduh, soarele care-și mută răsăritul tot mai spre nord, totul e măestrie și frumusețe. Nici n'a apucat luceafărul dimineții să-și stingă candelă și triburile ciocârlilor îmbătă văsduhul. Din fânețe pitpalacul, din crâng și vii mierloiu și tot neamul păsăresc, iau parte la cântarea bucuriei. Dacă te îndrepți spre pajistea înflorită, în spre acest altar măreț, o floare te chiamă, alta mai frumoasă îți face cu ochiul, alta, prin parfumul ce răspânpește, te face să-ți uiți de tine. Urmărind aceste cheamări, urmărind insectele în mii de forme și culori, când îți tragi de seamă, vezi că ești departe. În mâna ai un buchet de flori, un tablou pe care n'ar fi în stare să îți facă nici cel mai renumit pictor. Te simți mai înviorat. Glasul tainic al florilor îți influen-

țează gândurile mai mult decât o carte plină de înțelepciune. Dulcea lor aromă îi-a năpădit sufletul, îi î-a curățit de tot cear și dăunător și îi î-a înălțat spre tot ce e frumos, măreț și sfânt...! Nu e aceasta cea mai solidă educație estetică, și moral-estetică?

Tot prin aceste cercetări, elevul va cunoaște deosemenea pământul și felul pământului strămoșesc; va învăța să-l iubească, să-l prețuiască, și în modul cel mai placut, putem să îi dăm atunci cunoștințele istorice și geografice.

În afară de acestea și a multora de acest fel, natura ne spune că, viața și calea vieții nu e presărată numai cu trandafiri, ci e o luptă cintinuă, o luptă din cele mai crâncene. Și noi, în educație, trebuie să ținem seamă de această. Deși ni se pare, la prima vedere, că în natură totul e bine aranjat, că un pom, o pasare, un pește, un animal sălbatic și chiar o muscă, duc o viață ușoară și fără griji, realitatea e alta. Ne spune aceasta, păsărea care sboară și cântă, peștele care înoață și se joacă 'n apă, fluturile care aleargă din floare 'n floare, greerele care sare târând prin iarbă și toate vietăile. Cele mai multe păsări se hrănesc cu insecte și semințe, adică distrug viață; apoi ele însăși servesc drept hrana răpitoarelor și animalelor de pradă. Se vede dar că, viața lor nu e ca la prima vedere. Azi pot fi sătuile, au pradă destulă; mâine nu mai găsesc nimic. Întotdeauna, ele sunt ca niște soldați pe câmpul de luptă. În jurul lor e un vecinic răsboiu pentru dreptul la viață al fiecareia. În grădină, în câmp, în pădure, în apă, în aer și chiar sub pământ, pretutindeni se dă această grozavă luptă pentru viață, pentru existență. Griji și greutăți, dușmani și boale, apoi moartea, — toate amestecate cu bucurii și fericire —, aceasta e soarta tuturor vietăilor. Și, toate, dar mai ales omul, trebuie să țină seamă de ele; să ocoliască greutățile și neplăcerile, și să caute fericirea; să evite sau să înfrunte dușmanii și să-și asigure viața, hrana și conservarea speciei.

Observând această crâncenă luptă, ce se dă pe tărău în mijlocul naturii, vom face din elevii noștri oameni înarmați pentru greutățile vieții, pentru această crâncenă luptă.

Iată dar, cum prin dezvoltarea darului de a observă, la copil, ca și la omul matur, în mijlocul și cu ajutorul naturii, putem da o educație integrală și solidă, pe care, cu orice muncă, n-o vom putea da între pereții claselor.

Viciile, răutatea și ticăloșiiile mediului în care trăește copilul, după ce pleacă dela școală, nu vor mai avea nici o înrăutățire

asupra sa, fiindcă el a învățat să iublască natura și totdeauna va căută refugiu în mijlocul ei. Lui îi plac frumșetele și măestria în care sunt împlite lucrurile din natură, îi place viața și regularitatea cu care se produc fenomenele în mijlocu ei și totdeauna va fugi de tot ce-i rău, păgubitor și stricat.

Acesta este marele ajutor pe care ni-l oferă natura; aceasta e carteia cea plină de înțelepciune, și-i fără de sfârșit. Ea ni se oferă. S'o întrebuițăm! Întrebuițându-o, vom mai câștiga ceva; vom câștiga sănătate, vigoare, sprinteneală, plăcere și voioșie, iar neamului nostru românesc, îi vom da oameni plini de putere și sănătate, oameni cari au învățat să-și iubească glia strămoșască, oameni deplin formați atât sufletește cât și fizicește.

Miron Cosoroabă
Inv. Șolimoș.

Planul lecției model de aritmetică „Scrierea lui zece“

înună cu elevii cl. I ai șc. de aplicație, în ziua de 14 XI 1931, pentru elevii clasei VI normală.

Material didactic: Mașina de socotit, bețișoare, cubulete.

I. Lecție indirectă la cl. II. Ex. de scădere pag. 57.

$89 - 47 = ?$	$99 - 75 = ?$
$64 - 25 = ?$	$8 - 4 = ?$
$15 - 12 = ?$	$53 - 27 = ?$
$37 - 16 = ?$	$78 - 35 = ?$

Scoateți-vă caetele și arit. 1, 2, 3. Deschideți ia pag. 57.— Să citească unul. Cât fac $89 - 47$? Cum ai făcut socoteala? (...am luat 7 unități din 9 unități și mi-a mai rămas 2 unități 4 zeci din 8 zeci și mi-a mai rămas 4 zeci; 4 zeci și 2 unități fac 42. Altul să citească mai departe. Cât fac $64 - 25$? Cum ai

făcut socoteala? (...avem 5 unități să luăm din 4. Luăm 4 unități și mai trebuie să luăm din 6 zeci, și ne mai rămâne 59. Așa faceți copil și cu celelalte ex., și să punete la fiecare rezultat).

Scrleți înceț și frumos pe caet. În timpul predării îi observă într'una, iar la sfârșit, fac corectarea.

II. Lecție recapitulativă la cl. I. Adunări și scăderi cu zeci (calcul oral) 3 zeci și cu 4 zeci câți zeci fac. Dar 2 zeci și cu 5 zeci, etc. Din 9 zeci dacă luăm 4 zeci cât ne mai rămâne. Dar din 6 zeci dacă luăm 3 zeci, câte zeci ne mai rămân? etc.

III. *Lecție progresivă*. „Scrierea lui zece“ Elevii scriu pe tabla mare, cifrele învățate, (zece la număr).

Pregătirea. Câte feluri de unități cunoaștem? (...două).

Cari sunt? (...unitățile mici și zecile). Fac calcul oral cu unimi și zeci. Pe care le-am învățat să le scriem? (pe cele mici).

Anunțarea. Azi vom învăță să le scriem și pe cele mari.

Predarea. Să vină unul să ia trei unități din cubulete. Altu să scrie la tablă trei unități de cubulete. Să vină unul să ia un zece și să-l aşeze la stânga celor trei unități de cubulete. Unde îl aşezărăm? Atunci și când îl scriem la tablă, îl scriem tot la stânga unităților. Să iese unul și să-l scrie. Ce spuseăr că este trei? (...Unități de cubulete) Dar un zece? (...unități de zeci). La stânga cui îl aşezărăm? (...unităților). Prin urmare, unde scriserăm pe zece? (...la stânga unităților) Ia uitați-vă câte cifre sunt aici? (...două). Deci când scriem unități și zeci cu câte cifre scriem și unde scriem zecile?

La fel procedez și cu bătișoarele.

Asocierea. Unde văzurăm noi că zecile se scriu la stânga unităților? Atunci când scriem unități și zeci, cu câte cifre scriem și unde scriem zecile?

Generalizarea. Când avem de scris unități și zeci, scriem două cifre: una pentru unități și alta pentru zeci, scriind totdeauna, zecile la stânga unităților.

Aplicarea. Scripti un zece și patru unități; un zece și săse unități; un zece și nici o unitate.

Cât fac $9+1$, $5+5$, etc. Cât fac $6+4$? Gheorghită are 7 mere. Sora lui îi mai dă 3. Câte are cu toate? Să iasă unul la tablă să scrie cât fac $7+3$? Munteanu are 30 nuci. Mamă-sa îi

mai dă 40 nuci. Câte nuci are cu toate? Să iasă unul la tablă și să scrie câte fac.

N. B. După ce s'a trat. zece ca tot, s'au făcut calcule orale cu zeci și după aceea s'a trecut la scrierea lui zece.

Const P. David
institutor
Șc. Aplicație a Șc. Normale
Arad.

Conferința D-lui prof. Fl. Ștefănescu-Goangă.

Duminică 3 Aprilie a. c. în cadrul conferințelor Astrei, a vorbit la Palatul Cultural D. prof. Fl. Ștefănescu Goangă despre: *Problema socială a femeii și lumina psihologiei* spunând: că în mișcarea feministă se pot deosebi trei direcții:

a) *Politica*. Femeile cereau și cer egală îndreptățire politică cu bărbații. Urmăresc ideal bărbătesc. Această mișcare a fost pornită din sus în jos.

b) *Economică*. Femeile fiind obligate în cursul războiului să îndeplinească o serie de ocupații, au observat, că pot să îndeplinească lucrări bărbăteschi, să se substitue bărbășilor și de aici increderea în puterile lor și gusa pentru *libertatea economică*, care să le asigure existența, independente de bărbați. După războiu îndată însăși statele au aplicat femeile în diferite lucrări. Această mișcare a pornit de jos în sus.

c) *Socială și culturală*. Aderențele acestei direcții doresc să li se asigure în societate libera manifestare a aptitudinilor lor sutletești ca și bărbașilor. Idealul lor este femeea, virtuile femeestă.

Această direcție are temeiul științific, biologic și psihologic, cari dovedesc, că realitatea este varietatea între bărbat și femeie. Numai făcându-se apel la ceea ce este specific femeiesc se pot face lucruri mari și în interesul societății.

În special două sunt calitățile specifice femeestă: maternitatea cu educația și opera de ocrotire socială.

Având femeia deplină libertate în aceste două direcții se va complecta viața în societate.

Vom cerceta ce este femeesca din punct pe vedere psihologic. Înțâiul arătăm, că în ce privește creșterea, talia s'a constatat, că între bărbat și femeie e o deosebire de 15 cm. în favorul bărbășilor. În ce privește inteligență, azi când această funcție susținească se poate măsura, s'a constatat,

că nu există deosebire sub acest raport între bărbat și femeie. Spre ilustrații se comunică cercelările făcute în America, pentru a se găsi cei mai inteligenți 1000 copii.

După multe cercetări, nu s'au aflat decât 680, iar între acești băieși și 300 fete. Deci cu 80 mai mulți băieși, dar primele inteligențe au fost două fete.

Este deosebire însă între direcția și calitatea inteligenții celor două sexe. Inteligența bărbăților este mai mult abstractă și tehnică; a temei socială și artistică.

Inteligența femeii este îndreptată mai mult spre concret, spre viața concretă a ființelor care trăesc, a bărbăților spre abstracții.

Bărbății au inteligență discursivă, logică. La temei așa ceva nu ești ele pătrund repede și se bazează pe spiritul de observație, ele observă toate amănuntele.

Femeile posedă spiritul de analiză, de aceea ele lucrează puțin în spiritul tehnică și artă. De ex. cu toate că temele se împărtășesc de o educație muzicală mai intențivă ca bărbății, nu e nici o femeie creațoare în muzică. Din 600 secte religioase numai 7 sunt datorite femeilor. Din 64000 palezii din Germania numai 6 se doresc femeii. Creațiunile femeii sunt în parte practică a vieții: gospodărie etc.

În ce privește viața emotivă deasemenea nu este egalitate. Femeile sunt mai emotive. Viața lor emotivă se bazează pe viața lor fiziologică. Emoția la bărbății este un accident, la temei emoția este însăși viață.

De aici rezultă că femeile au unele însușiri superioare bărbăților; de tot acestei deosebiri li se atribue și unele scăderi pe care bărbății nu le au.

Însușirile mai alese sunt: mila, generozitatea, sacrificiu delicateță, devoamentul. Femeia fără devotament este aproape non-senz. Femeia este o flacără, care dacă nu este alimentată de cineva, sau dacă nu luminează pe cineva, se stinge. Toate aceste însușiri alese dau femeii mai multă în societate, decât bărbăților.

Laturea umbroasă din cauza emotivității la temei este: Femeia este capabilă să-și schimbe convingerea pe baze de argumente. (e încăpățină) Sunt intolerante: nu trec ușor asupra scăderilor vieții. Sunt desplice: vrea să-și impună voința lor mai mult ca bărbatul. D.n acest motiv nu se înțelege soacra cu nora.

Sunt vanitoase: doresc să fie cele dințâi, măcar într'o singură direcție în viață. Elevii de școală acceptă un conducător, elevale nu.

În privința *volitională* femeia este impulsivă capricioasă. Acelele sunt necugetate. Bărbății fiind mai capabili de sforțare, sunt și mai creaționali. Femeia nu se poate izola de viață.

Aceslea sunt deosebirile între cele două sexe. Știința din zilele noastre urmărește cunoașterea acestor deosebiri și aplicarea lor în viață, locul potrivit.

Viața este atât de complicață încât nu se poate satisface necesităților ei, decât punându-se în acest serviciu cele două sexe fiecare cu ce este specific al său.

Femeea probabil își va cuceri și drepturi politice și independență economică, mare va fi însă femeea numai muncind în cele două direcții specifice sexului frumos: maternitatea cu educația copilului și opera de ocrotire socială.

Conferința a fost ascultată cu mult interes și a fost des întreruptă de aplauzele ambelor sexe.

Se poate înfăptui o Bancă a Învățătorilor din orașul și județul Arad?

La o conferință a directorilor de școli primare din județul Arad, ținută pe la începutul lui Aprilie, în orașul Arad cu autoritățile școlare, s'a aruncat de subsemnatul ideia înființării unei bănci învățătoarești arădane și s'a cerut tuturor să mediteze asupra ei și, dacă se va găsi măntuitoare și realizabilă, să spriginească înfăptuirea cât mai de vreme. Ideia unei bănci învățătoarești județene - nu-i nouă, căci mai în toate județele din vechiul regat, aceste bănci învățătoarești au luat ființă în ultimii ani. Ba chiar legiuitorii, în legea de organizare a Ministerului Instrucțiunii Publice au prevăzut anumite privilegii acestor bănci învățătoarești, care au la bază principiile cooperatiste ale băncilor populare și ceva și mai mult, actualii legiuitori au scos din covenirea datorilor agricole aceste bănci învățătoarești după stăruința colegului locobescu deputat din Cetatea-Albă.

Din punct de vedere legal deci acest fel de bănci au o serie de înclesniri de cari nu se bucură alte bănci, nici chiar băncile populare sătești și orășenești.

Intrebarea este însă dacă cu actuala criză și mai ales cu neplata sașarilor de 5—6 luni, s'ar putea înființa o asemenea bancă în județul Arad? Eu cred că da, pentru următoarele considerații:

1. Banca se constituie ca și o bancă populară cu cel puțin 50 membrii și cu ori cât de mulți. Noi avem aproape 800 învățători în județ și oraș.

2. Fiecare membru poate subscrie la intrare în bancă cel puțin o parte socială, care poate fi de 500 ori 1000 lei. Poate cel ce are — să subscris până la 100 de aceste părți sociale.

3. Plata acestei obligații ce și-o ia fiecare nou înscriș, face în rate lunare timp de 2 ani: 1000. lei 24 rate, cam din 40—50 lei lunar, de fiecare parte subscrисă, nu odată.

4. Un membru al acestei bănci se poate împrumuta cu 2 ori 3 ori capitalul pe care l-a subscris: a subscris 1000 lei poate să se împrumute cu 3000 lei, etc. Plata datoriei se face odată la termen, ci se împarte în trei ori săse rate și se plătește la bancă lunar.

5. Atât plata cotizaționii 40—50 Lei lunar cât și plata ratei din datorie, să zicem 300—400 Lei lunar, se poate face printre tineri în statele de salar dela Revizorat.

Se mai poate pune o întrebare: De unde banii la început? Pe dată ce banca aceasta se înființează având la bază principiile cooperativelor numite mai sus, ea se înscrie ca membră la Federația județeană a băncilor populare și la Banca Centrală Cooperativă din București și i se pot acorda credite din partea acestor instituții mai puternice până la concurența sumelor subscrise de societari — de pildă la Arad din 800 de învățători, se înscriu în bancă 500 numai cu câte unamie lei fiecare, deci 500.000 lei. Federala din Arad poate acorea credit acestei bănci până la 500.000. lei și ea își poate începe operațiunile.

Ce dobândă se ia la acest fel de bănci? Se ia o dobândă minimă — atât cât se plătește Federalei la sumele împrumutate plus 1%—2% pentru cheltuieli și impozite, deci maximum 10—12% cel mult.

Intr'acest chip cu micile noastre cotizaționi lunare am înființat o casă a noastră unde ar găsi ajutor și sprijin sutele colegi nevoiași lăsați în mizerie la bunul plac și chiar la dispunerea străinilor și al cămătarilor ori la mila sătenilor. „Ajută-te să gur și te vei mântui, iubite colege arădan! Avem prilejul să întâlnim în Arad la adunarea noastră anuală în luna Maiu. Vă invităm să înființați această casă a noastră prin care să putem în practică ajutorul mutual și să ne îngrijim și de nevoile noastre.”

tre, căci, altfel, perim. Aşa au făcut acum 70—80 ani nişte lucrători nenorociţi din Rochdale — Anglia şi s-au măntuit; Aşa au făcut colegii noştri dintr'alte judeţe. Avem în mijlocul nostru ca subrevizor un vechiu şi încercat cooperator, care ne poate da şi sfat şi sprijin.

*Dimitrie Boariu
inv. Chişineu-Criş.*

Cărți și reviste

Insemnări asupra manualelor de aritmetică pentru clasele primare ale Domnilor Marin Florescu, Ilie Jianu și Sava Bărbătescu Invățători.

În numărul 1—2 din »Şcoala Vremii« este un articol semnat de Dl Marin Florescu, fost invățător la școala de aplicație din Craiova, articol intitulat »*Zece. — Sistema decadică*«.

Reiese — din acel articol — că în învățământul aritmeticii în școala primară, două chestiuni cer, cea mai deplină claritate: *o perfectă cunoaștere a măsurilor care intră în socoteli și o deplină înțelegere a mecanismului în formarea și scrierea numerelor.*

Mai reiese grijă deosebită ce o pune autorul în *formarea unităților de al doilea grad* — Zecile — și *scrierea lor*, aplicând principiul matematic că »*orice cifră scrisă la stânga altrei cifre, arată o unitate de zece ori mai mare*«.

Iată cum tratează autorii — Dl Marin Florescu și colegii săi în manualele de aritmetică numerele dela 1—9 folosind ca material intuitiv și cubulele — numite *cutiuțe*.

În tratarea operațiunilor cu aceste numere, intră de timpuriu și tratarea operațiunii 3—3 și scrierea rezultatului »*nimic*« cu cifra »*zero*«. Această operațiune se face și cu celealte cifre și elevii se familiarizează cu cifra *zero* ca și cu celealte cifre.

La formarea și scrierea *lui zece ca unitate nouă* se întrebunțează ca material didactic *prizme mari* cât *zece cutiuțe* din cele întrebunțiate la tratarea celor dintâi nouă numere.

Lângă zece cutiuțe mici așezate în rând vertical, se așează, la stânga lor, prizma (cutioara) numită »*Zece*« și aşa se dă noțiunea de *zece ca fond*.

Foarte logică am găsit scrierea unității acestia noui: o scrie tot cu cifra *1* și pentru a-i arăta locul acestui *1 nou*, ca primă aplicare a noțiunii

de zece; formează cu elevii numere cu cele *două feluri* de unități învăță cu zecile și cu unimile, un zece și opt unimi, un zece și trei unimi, etc.; le scrie—unimile în dreapta, cu cifra respectivă și zecile în stânga unimii, cu cifra *unul*. După multe aplicări de acestea *de formări* și *scrieri* de numere cu zeci și unimi, se prezintă un exemplu de o prizmă *un zece* situată cu un punct lângă el, arătând că în locul din dreapta nu mai sunt unimi. De desupt sub *zece* se scrie 1; sub punct, 0. N-am găsit acest procedeu *logic* și *natural* în nici un manual de aritmetică din căte sunt existente.

Tot de acest fel de material și de acest procedeu se folosesc autori și la formarea și scrierea numerelor cu celelalte zeci; ba merg cu acel procedeu până a arăta că și *suta* este al treilea fel de *unitate*, mai mult de căt *zece prizme* — numite *zeci* și decât *o sută* de cutiuțe mici — sunt *unimi* și că *suta* ocupă ca *mărime* locul al III-lea și se scrie *la* *cifra unu* în locul cuvenit în rândul mărimilor. Desigur că acest procedeu destul de intuitiv *raportul* între acest fel de unități și *cheia* de împărțire și scrierea tuturor numerelor până la clasele cele mai înaintate.

Am căutat în seria de manuale de aritmetică ale acestor autori pentru toate clasele I—IV să văd dacă celalalt principiu »*Cunoașterea perferată a măsurilor cari intră în socoteli*« este luat în seamă în chip deosebit de căt în alte manuale.

Spre cîinstea autorilor și acestui principiu văd că i se dă toată atenție în toate manualele, dela clasa I până la IV, întrucât fiecare măsură — *metru*, *litru*, *kilogram*, etc. sunt prezentate intuitiv și ca o inovație fără să sunt indicate la fiecare măsură o serie întreagă de aplicații de *măsurare* cu fiecare măsură și apoi de *scriere*, *socotire* și *transformare*. Probleme referitoare la fiecare fel de măsuri metrice — multiplii ori submultiplii — sunt probleme de un *activism real* al elevilor: *intuiție*, prezentare de material: *activitate proprie*: cercetare, măsurare: *aplicări practice*, construirea măsurii, scrieri și socoteli. Față de aceste *înfăptuiri* în domeniul manualelor didactice, prezentate corpului didactic și micilor școlari de acești trei înțători — cari nu au alt merit decât că au căutat să pună și ei o *petrecere* în *înfăptuirea* drumului celui mai lesnicios, metoda, pentru învățarea aritmetică în școală primară, *manualele acestea sunt mult superioare altora și îi socotit o datorie de conștiință a scrle rândurile de mai sus*, pentru a arăta cîtitorilor acestei reviste că vorbele din numitul articol, corespund cu faptul.

C. Danil

¹⁾ Este opera harnicului nostru fost profesor Ștefan Velovan, pe care elevii au tradus-o în fapte.

Plaiurile Hunedorene No. 13 din 1931. Al. David: Organizarea școalelor primare din Germania.

Toate provinciile republicii germane își au organizația lor proprie independentă de a celorlalte state, de ex. în Saxonia în primul an de școală nu se propune scris-cititul, ci numai în al doilea an, reformă introdusă de curând, care însă a nemulțumit pe părinți. În Lipsca, anii de școlarizare primară sunt 10. Invățătorii să pregătesc la Universitate sau în instituțiile pedagogice superioare, înființate în toate capitalele statelor din Reich. Absolvenții inst. pedagogice superioare sunt aplicati în învățământul cu titlu provizori și după 10 ani de serviciu ajung definitivi, fără a li se mai prelindă examen.

Obligativitatea este dela 6 până la 14 ani — 8 clase, — după care urmează cursurile complimentare unde frecventează elevii dela 14—17 ani, adecă 3 ani, săptămânal 8 ore, în 2 ședințe: una înainte de masă și alta după masă, cei ce vor să urmeze școli secundare, părăsesc școala primară după anul al IV.

Anul școlar se începe după sărbătorile Paștilor și se sfârșește înainte de sărbătorile Paștilor. Vara se dau vacanțe scurte, dacă căldura trece peste un anumit grad.

Debilitii corporali se educă în institute speciale.

Inapoiajii mintali se iau din anul I și se redau din nou grădinilor de copii, în alte părți se trec în școalele de ajutor sau se fac clase paralele.

Planul de învățământ s'a ușurat mult. Acum se caută a se pune bază centrelor de interes.

Invățătorii se introduc în cunoaștorea futuror metodelor, dar sunt liberi să întrebuițeze pe acelea cari se potrivesc individualității lor.

Directorii se aleg de către corpul didactic al școalei respective pe căte un an.

Grijă capitală este provederea școalelor cu materialul didactic necesar.

Obligativitatea nu înlimpină nici o greulă.

Manualele didactice, în unele părți le aprobă Asociația invățătorilor, iar în altile ele formează chiar proprietatea acestor asociații, alte manuale nefind admise.

Interesele școlare sunt susținute de o secție culturală compusă din 2 juriști și 2 invățători; un consiliu școlar 16 consilieri, 8 inv. 8 părinți și medicul.

Directivele ped. le dă Cons. gen. inv. compus din 14 inv. și 5 dir. Legătura între familie și școală o face un sfat al părinților.

• • •

Revista gen. a Inv. No. 1—2 din 1932 publică un toartă importanță studiu statistic al Dlui Iosif. I. Gabrea: Statistica și politica școlară, din care reproducem următoarele: Statistica a fost publicată de Min. Instr. în 1931. Cuprinde date referitoare la învățământ, pe o perioadă de școlaritate de 7 ani: 1921-22—1928-29. Datele pe care le publicăm sunt aşa cum se prezintă ele în anul 1928-29:

1. Tineretul în raport cu populația Țării:

Recensământul din 1928 constată 3.817.236 tineri între 5—18 ani, adică 21,3% din populația Țării de aproximativ 18.000.000.

2. Tineretul pe vârste:

Între 5—7 ani:	718.692
" 7—12 "	1.665.787
" 12—18 "	1.399.135
Needucabili (dit. vârste)	33.652
Total	3.817.236

3. Tineretul școlar după mediu: rural, urban.

din mediul rural: 3.325.774 adecă 97,1%
" " urban: 491.462 " 12,9%

Din cei 3.325.774 tineri din mediul rural abia pot trece în inv. secundare 86.679, adecă 2,5%. Dar din 491.462 tineri din mediul urban trec în inv. secundare 119.224 adecă 24,3%.

4. Tindretul în raport cu școala: cu și fără școlaritate

Din cei 3.817.236 tineri de 5—18 ani în anul 1928—29:

A. Au avut școlaritate: 1. La grădini de copii	109.481 tineri
2. " școli primare (cicl. I)	1.604.137 "
3. " " " (cicl. II)	325.085 "
4. În școli secundare	244.502 "
Total	2.225.211 "

B Fără școlaritate: 1. Fără grădini de copii	609.203 tineri
2. Neînscriși în șc. primară	61.650 "
3. " " " cicl. II	127.050 "
4. Retrași din școliile secundare	15.741 "
5. Cu 1—2 cl. primare	377.741 "
6. Complet analfabeti (între 12—18 ani)	311.016 "
7. Anormali needucabili:	33.652 "
Total	1.534.025 "

Din cei 1 534.025 tineri fără nici o școlaritate în anul 1928—29, aveau neapărată nevoie de școlaritate primară obligatorie prin constituție și legile Țării:

1. Neînscriși deloc în Șc. primară:	61.650	tineri
2. " " " " cicl. II	127.050	"
3. Cei cu 1—2 clase primare:	377.731	"
4. Analfabeți între 12—18 ani	311.016	"
Total	877.447	"

Pentru instruirea acestora considerând fiecărui grup de 40 tineri un învățător; ar fi trebuit în 1928—29, 21.936 învățători.

5. Tineretul pe categorii de școale

1. În grădini de copii:	109.487	adecă 2,8%
2. Școala primară:	1929.222	" 50,1%
Total	2.038.703	" 52,9% din populație

școlară.

În școale secundare teoretice (de conducere).

1. În gimnaziu, licee:	136.983	
2. " " școli normale:	26.524	
3. " seminarii:	4.594	
Total	168.102	adecă 4,4% din populație

școlară

În școalele secundare practice (de producție).

1. În școalele comerciale:	27.260	
2. " " profesionale	14.453	
3. " " meserii	16.030	
4. " " industriale	15.159	
5. " " agricultură	3.498	
Total	76.400	adecă 1,9% din populație

școlară.

Dacă și cei 1.534.025 tineri, rămași în 1928/29 fără școlaritate, ar fi primind cel puțin școlaritatea primară, însamnă că școalei primare îi revine sarcina de a instrui 3.572.734 adecă 93,7%, iar școalele secundare toate celorile 244.502 adecă 6,3%.

6. Tineretul din învățământul superior în 1928/29. Fără Academiiile agricole, Industriale și Comerciale, Academiiile de arte.

	Inscriși	%	Licențiați	Doctori
Drept:	12.037	38%	718	136
Litere, Filozofie	8.282	26,5%	649	14
Științe	5.249	16,8%	310	26
Teologie	1.776	5,7%	102	7
Med. veterinară	2.258	7,2%	—	169
" umană	296	0,9%	—	28
Farmacie	1.256	4,09%	192	3
Total	31.154		2051	553

(Va urma)

INFORMATIUNI

Prin modificarea legii învățământului primar — art. 115 și 117 s'a creiat titlul de învățător superior pentru membrii corpului didactic primari au studii universitare.

Această categorie de dascăli a cerut ministerului instrucțiunii, ca baza titlului lor, să aibă prioritate la transferări. Ministerul, însă, a opin că „învățător superior“ este un titlu și nu un grad, așa încât nu poate fi făcută o prioritate la transferări.

Invățătorii superiori, luând cunoștința de părere ministerului, au hotărât să se adreseze contenciosului pentru a se statornici, dacă titlul lor nu implică și grad.

În comisia pentru acordarea „Meritului Cultural“ invățătorilor s-au numiți d-nii: prof. I. Simionescu, din partea Academiei Române, prof. I. Răducanu, din partea oficiului național al cooperării și I. C. Petrescu din partea Universității.

Nu se mai țin examene de înaintare pentru invățători. Ministerul instrucțiunii, în urma avizului contenciosului acestui deparlamente, hotărât să nu se mai țină examenul de înaintare la gr. II pentru invățătorii căroro li s'a făcut inspecția specială.

Pe viitor, înaintarea acestora se va face, pe baza novei legi, privind acordarea „Meritului cultural“.

Invățătorilor căroro li s'a făcut inspecția specială și au fost admisi în examenul de înaintare, li se va lăsa în seamă această inspecție.

Pe baza acelor ce urmează să înainteze ministerului asupra acestor invățători extra-scolare li se va acorda recompensa „Meritul Cultural“ care le dă dreptul la avansare.

D prof. N. Iorga, ministrul instrucțiunii, a aprobat regulamentul pentru funcționarea cercurilor culturale, potrivit legii din 1929. S-au luat măsuri pentru punerea în imediată aplicare a acestui regulament.

Ministerul instrucțiunii a întocmit un tablou al învățătorilor, cari nu s-au prezentat, efectiv, de trei ori la examenul de definitivat, motivând neprezentarea cu certificat medical sau dovedind că au avut concedii în timpul acestui examen.

Toți învățătorii din această categorie au fost menținuți în învățământ.

La Institutul de surdo-muști din Cluj se primesc copii surdo-muști (băieți și fete) apări pentru învățământ, dela 7—10 ani împliniși.

Cererile timbrate, însoțite de actul de naștere al copilului, se vor înainta direcției institutului până la 10 Mai.

Biroul internațional de educație dela Geneva a trimis ministerului instrucțiunii, un chestionar asupra prelungirii obligativității școlare.

Vineri s'a deschis la Ploiești, la institutul de aplicație al învățământului menajer, școale de econoame.

Cursurile durează un an. Se primesc ca eleve absolvențele școalelor inferioare de comerț.

Imediat după vacanța Paștilor, vor începe în Capitală cursurile de menaj pentru doamnele cari vor să se inițieze, pentru funcționare (cursuri de seară) și pentru ori cine vrea să urmeze aceste cursuri.

Inscrierile se fac la sediul asociației «Educația menajeră».

† Ioan Știrbu Inv. A trecut la cele eterne pe ziua de 18 Martie 1932 inv. Ioan Știrbu, după o muncă îndelungată în slujba neamului românesc.

În anul 1881—82 terminând cursurile pedagogice a fost numit ca inv. confesional definitiv în comuna Dumbrava Jud. Arad, unde a funcționat neîntrerupt 44 de ani străbătând tot timpul acesta în fiecare zi de curs, drumul dela Răstoci (satul de domiciliu) până la Dumbrava (comuna unde se află postul lui) de aproximativ 2 Km.

A fost omul Școalei, Bisericei, în general al Neamului Românesc! Vecinica lui pomenire!

Ioan C. Demetrescu Inv.

O casă a sănătății copilului la ministerul instrucțiuni. La Cameră sa depus următorul proiect de lege:

Art. 1. — Se înființează pe lângă ministerul instrucțiunii, al cultelor și Afelor, o instituție sanitară școlară, sub denumirea: „Casa sănătății copilului și de asigurare în caz de boală“. Ea e persoană juridică.

Art. 2. — Scopul Casei este de a îndeplini și lărgi atribuțiunile de serviciu medical și pedagogic cuprinse în legea și regulamentul învățământului și cele ale comitetelor școlare primare și a da asistență copiilor în caz de boală.

Art. 3. — Fondurile instituției provin din:

- a) 4 la sută din veniturile extraordinare ale comitetelor școlare;*
- b) 2 la sută din subvențiile totale date de primării pentru școli;*
- c) Subvenția anuală dată de Ministerul Instrucțiunii al Cultelor și Artelor pentru policliniile școlare;*
- d) O taxă de 4 la sută asupra manualelor didactice de curs primar, utilizate în școlile primare;*
- e) Subvenții anuale ale Ministerului Sănătății;*
- f) Sumele pe care comunele și județele le prevăd anual în buget pentru coloniile școlare;*
- g) Sumele prevenite dintr'un timbru de asigurare de 1—4 lei lună, a copiilor în caz de boală, dela părintii sau tutorii legali ai copiilor;*
- h) Daruri legate contribuții benevoale etc.*

Art. 4. — Conducerea Casei se face de un consiliu format din reprezentanți ai părinților copiilor, ai membrilor corpului didactic și comitetelor școlare, reprezentanți ai primăriilor și Ministerului sănătății.

Consiliul alege din sânum său un comitet de conducere cu un director medic, numit de Ministerul Instrucțiunii.

Art. 5. — Chestiunea bănească a Casei e supusă legei contabilității publice.

Un regulament special va determina modul de organizare și funcționare a Casei.

No. 18—932.

**Asociația Învățătorilor
din J. Arad.**

CONVOCARE.

In intenția decisiunii adunării generale precum și a Comitetului central, On. membri ai Asociației „Învățătorilor” din J. Arad, sunt convocați la ședințele adunării generale ce se vor ține în zilele de 21 și 22 Maiu a. c. în orașul Arad, pentru a serba împlinirea a lor 60 ani dela înființarea „Reuniunii Învățătorilor” din prot. arădane I-VII, precum și constituirea Asociației Județene pe baza nouilor statute.

P R O G R A M:
Ziua I. ora 9 a. m.

1. Participare la Serviciul Divin.
2. La ora 10 Deschiderea ședinței și bineventarea oaspeților.
3. Cuvânt festiv, rostit de Dl Iosif Moldovan fost insp. școlar și president al „Reunlunii“.

Şed. II.
ora 4. d. m.

4. Situația materială a învățătorilor.
5. Înființarea „Băncii Invățătorilor“.
6. Revista „Școala Vremii“ și alegerea com. de redacție.

Şed. III. 22 Maiu.
ora 9 a. m.

7. Adoptarea statutelor „Asociației Generale“.
8. Alegerea noului consiliu și a censorilor.
9. Încheere.

Arad, din ședința com. central al „Asociației Invățătorilor“ ținută la 9 Aprilie 1932.

*Nonu
secretar.*

*Cristea
președinte.*

COMUNICĂRI OFICIALE.

Minist. Agr. și Domeniilor No. 4797 din 8/III/932.

Deoarece produsele țăranilor noștri sunt puține și de calitate inferioară, din care cauză nu se pot vinde cumpărătorilor străini, și deoarece la noi agricultura este singurul reazim de existență a țării. Min. recomandă înto-vășirea țăranilor pe sale sub conducerea câtorva oameni de ispravă și după îndrumările specialiștilor, în asociații. Acestor asociații agricole li se asigură din partea statului: credit ieftin, la institute create în acest scop pe termen lung, reduceri pe C. F. R. pentru transportul produselor lor, distribuiri de semințe selecționate, înlesnirea procurării reproducătorilor de rasă, ușurări la procurarea de mașini agricole, personal tehnic de îndrumare, etc.

Pentru ca avantajele acestor asociații să poată fi înțelese de săteni, este necesar ca învățătorii să facă o propagandă intensă în această direcție.

Învățătorimea ca în activitatea sa extrașcolară să-și îndrepte atenția și asupra acestei chesliuni vitale pentru noi.

* * *

Min. Intr. Dir. Inv. primar Nr. 52472—932.

Cu prilejul marilor inundații de acum, s'a constatat că, într'o mare măsură, ele s'ar datori și defrișării pădurilor.

Ministerul instrucțiunii de acord cu ministerul de domenii, a hotărât ca, în anul acesta, să se dea o deosebită extindere plantării copacilor.

In consecință, ministerul instrucțiunii ordonă tuturor școalelor din țară, cu prilejul zilei sădirii pomilor, să ia contact cu ocoalele silvice respective. Această zi se va fixa de comun acord cu ocoalele silvice. Fiecare școală își va forma plantația proprie pe care o va îngriji ani deatănd prin școlari.

In afara de aceasta, școalele vor lucra la plantări cu plată pe terenurile fixate de ocoalele silvice. La aceste lucrări vor participa numai elevii din clasele a V, a VI și a VII-a ale cursului complimentar. Plata se va face de către ocoale. Un sfert sau o jumătate din acești bani se vor afecta comitetelor școlare respective, iar restul va fi distribuit școlarilor cari au lucrat. Si pentru ca plantările pe terenurile destinate împăduriri să fie cât mai instructive, veți lega de aceste munci anumite lecturi și convorbiri. Cartea "pădurilor" întocmită de Dl Ap. D. Culea, în aceste scopuri, vă stă la dispoziție gratuit la cerere. (Câte un exemplar de fiecare școală).

* * *

Min. Instr. Dir. Inv. primar. Nr. 39814—932. Se recomandă comitetelor școlare, fără vre-o impunere, lucrarea Dului prof. dela școla de horticultură din București Nicolae Iacobi, înstituția "Flori anuale și bianuale", care poate fi de folos învățătorilor, cari se ocupă cu răspândirea culturii florilor.

* * *

Min. Instr. Dir. Inv. primar. Subrevizorale școlare să recomande școalelor primare ca să dea concursul lor pentru răspândirea revistei: „România Marină și Fluvială" întocmită de „Liga Normală Română".

Informații dă Liga... în București str. Aristide Briand Nr. 16.

* * *

Min. Instr. Dir. Inv. primar. Nr. 48,542 | 932 prin serv. local de în. Timișoara pune în vedere subrevizoratelor să recomande școlilor primare din țară, tabloul celor 6 feluri de altoiri a pomilor roditori. Tabloul costă 100 Lei bucală. Se poate comanda direct la școală complementară din Goleshti Badii — condus de Dl. M. Mivucom. Toploveni Gara Leordeni jud. Muscel.

Poșta redacției

In No. 3—4 al revistei noastre s'a strecurat o greșală de tipar a cărei corectare o facem: La pag. 47 rândul penultim este scris aşa: vîrstă mică = 9 ani și 6 luni, să se citească aşa: 8 ani și 6 luni.

391

Sc. Norm. Măris Teodor, Prof.

Arad

